

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119215464
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119215464.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: U. Z., O.. XX.XX.XXXX, V. E. X, XXX XX P. O. X., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Svidník, ul. Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o primerané finančné zadostučinenie v sume 300 eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 28.10.2020, č. k. 14Csp/217/2019 -92 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok vo výroku I. a V.
- II. Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. z a m i e t a žalobu v časti o určenie, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 8.6.2011, v časti 2. Zmluva o úvere, bod 2., v znení:

„Právne vzťahy neupravené ZoÚ sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami pre úver - dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovná rezerva, Sadzovníkom poplatkov, Oboznámením o RPMN, Oznamením o úrokových sadzbách a informáciami o poistení podľa zákona č. 185/2009 Z.z. Klient svojím podpisom potvrdzuje, že bol s nimi oboznámený a súhlasí s nimi. Klient vyhlasuje, že sa pred uzatvorením ZoÚ oboznámil s podmienkami úveru uvedenými vo Formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere dostupná pôžička (Formulár), ktorý je k dispozícii na obchodnom mieste Banky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou,

II. u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 8.6.2011, v časti 2. Zmluva o úvere, bod 5., v znení:

„Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou vo VOP.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou,

III. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni z titulu primeraného finančného zadostučinenia sumu 100 EUR, v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

IV. v prevyšujúcej časti žalobu z titulu zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia z a m i e t a ,

V. v časti konania o určenie neprijateľných zmluvných podmienok ž i a d n a zo strán n e m á na náhradu trov konania právo,

VI. v časti konania o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia p r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.“

2. Vec právne odôvodnil podľa ust. § 1 ods. 1 § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 53 ods. 1, § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 298 ods. 1, 2 CSP.

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil zistením, že zo zmluvnej podmienky uvedenej vo výroku I. rozhodnutia vyplýva, aké dokumenty budú použité pre prípad, pokiaľ určité právne vzťahy nie sú upravené samotnou zmluvou o úvere. Žalobkyňa poukazovala na závery komisie pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách, z ktorých vyplýva, že vo výpočte dokumentov, ktorými sa budú riadiť právne vzťahy vyplývajúce zo zmluvy o úvere, nie je uvedený Občiansky zákonník a Zákon o spotrebiteľských úveroch. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobkyne, mal za to, že pre aplikáciu uplatnených nárokov v súdnom konaní by boli tieto právne predpisy nepochybne aplikované. Aj keď by bolo vhodné, aby veriteľ uviedol do výpočtu dokumentov aj žalobkyňou prezentované právne predpisy, uvedené nespôsobuje nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto žalobu vo výroku I. rozsudku zamietol. V súvislosti so zmluvnou podmienkou uvedenou vo výroku II. rozhodnutia poukázal na to, že uvedené zmluvné dojednanie vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa VOP má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, ale v prípade, ak by sa začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Predmetná rozhodcovská zmluva bola uzatvorená vo formulárovej podobe, ktorej obsah žalobkyňa nevedela ovplyvniť. Práve veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo vopred pripravenej forme aj jednostranne určil, ktorému rozhodcovskému súdu bude vec predložená. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej doložky je preto potrebné považovať túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto súd v tejto časti žalobe vyhovel.

4. Pokiaľ ide o žalobou uplatnený nárok na primerané finančné zadosťučinenie, ktorý žalovaný namietal z dôvodu, že sa jedná o predčasné konanie majúce za to, že najprv musí byť v jednom súdnom konaní spotrebiteľ právoplatne úspešný a až následne si môže uplatniť právo na primerané finančné zadosťučinenie, súd poukázal na skutočnosť, že zo žiadneho právneho predpisu nevypláva, že by malo ísť až o následné samostatné konanie. Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal z toho, že finančné zadosťučinenie má sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu. Súd považoval za primeranú sumu vo výške 100 eur aj s ohľadom na konkrétny obsah neprijateľnej zmluvnej podmienky. Zároveň sa nestotožnil s návrhom žalobkyne, podľa ktorého mala byť každá zmluvná podmienka ohodnotená mechanicky sumou vo výške 150 eur, a preto v prevyšujúcej časti nad priznanú sumu 100 eur súd žalobu zamietol (III. a IV. výrok rozsudku).

5. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania, keďže úspech a neúspech strán sporu vo vzťahu k určení neprijateľných zmluvných podmienok bol rovnaký a v časti konania o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy.

6. Proti výroku I. tohto rozsudku podala žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Uviedla, že z obsahu odôvodnenia vyplýva, že súd prvej inštancie uznal, že by bolo vhodné, aby veriteľ formuloval zmluvnú podmienku uvedenú vo výroku I. širšie, ale tento nedostatok nepovažoval za dostačujúci na to, aby určil predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Súd prvej inštancie si

neuviedol, že výrok I. napadnutého rozsudku je v rozpore s výrokom II., ktorým súd prvej inštancie určil, že rozhodcovská doložka obsiahnutá vo VOP je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Z obsahu predmetnej zmluvy je zrejmé, že jej cieľom je obísť zákon a tým vyňať spotrebiteľa z režimu právnej ochrany noriem zameraných na ochranu práv spotrebiteľa obsiahnutých v Občianskom zákonníku. Existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že zmluvná podmienka spotrebiteľa ovplyvní pri uplatňovaní jeho práv a u spotrebiteľa vyvolá dojem, že sa nemôže dovoliavať súdnej ochrane. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozhodnutie v napadnutom výroku považuje za vecne správne, súd prvej inštancie sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami riadne vysporiadal a tieto aj správne právne posúdil. Výrok II. napadnutého rozhodnutia sa týka určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve o úvere v časti 2. bod 5.. Určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky sa celkom jasne týka ustanovenia uvedeného priamo v zmluve o úvere a nie ustanovení uvedených vo VOP. Súd prvej inštancie určil ako neprijateľnú podmienku uvedené ustanovenie časti 2. bod 5. zmluvy o úvere a žiadnym spôsobom sa tento výrok ani neprijateľnosť zmluvnej podmienky nevzťahuje na VOP. Tvrdenie žalobkyne, že vyhlásenie o oboznámení sa so zmluvnými podmienkami a súhlas s nimi môže mať vplyv na to, že sa spotrebiteľ nebude domáhať súdnej ochrany, považuje za ničím nepodložený. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v zmysle zásad ust. § 470ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 380 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

9. Odvolací súd konštatuje, že vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodенý správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

10. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. K odvolacej námietke žalobkyne o nesprávnom právnom posúdení (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR sp. zn. 7Cdo/7/2010). Odvolacia námietka o nesprávnom posúdení veci naplnená nebola.

11. K odvolacej námietke týkajúcej sa zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve o úvere v časti 2. bod 2., teda neuvedenia Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako právnych predpisov, ktorými sa má predmetná zmluva riadiť, odvolací súd uvádza, že v prípade súdnych sporov vyplývajúcich zo spotrebiteľských vzťahov, v súlade so zásadou „iura novit curia“ („súd pozná právo“), ktorá znamená, že súd nevykonáva dokazovanie v otázkach právnych, ale len skutkových. Súd je povolaný k tomu, aby právo vykladal, a preto musí pri svojom rozhodovaní vždy vec právne zhodnotiť sám. Preto správne súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie, ktorým nevyhlásil zmluvnú podmienku uvedenú v zmluve v časti 2. bode 2. za neprijateľnú, keďže povinnosť uvádzať právne predpisy, ktorými sa riadi spotrebiteľská zmluva, nie je uvedená v žiadnom ustanovení právneho predpisu týkajúceho sa ochrany spotrebiteľa, a zároveň pri riešení sporov založených spotrebiteľskými zmluvami súdy nepochybne aplikujú ustanovenia ako Občianskeho zákonníka, tak aj zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

12. Rovnako ako nedôvodná je námietka žalobkyne, ktorou považovala rozhodnutie súdu prvej inštancie za nelogické vo vzťahu k zmluvnej podmienke uvedenej v časti 2. bode 5. zmluvy o úvere a podmienky uvedenej v časti 2. bode 2. zmluvy o úvere. Podľa názoru žalobkyne vyhlásenie jednej neprijateľnej podmienky má za následok neplatnosť aj druhej zmluvnej podmienky. Keďže súd prvej inštancie svojím rozhodnutím vo výroku I. vyhlásil podmienku za neprijateľnú v časti 2. bod 5. teda nie celej časti 2., nie je možné považovať rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II. za nelogické, nakoľko v tomto prípade ide o dva nezávislé body zmluvy o úvere.

13. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok vo výroku I. a v súvisiacom výroku V. o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

14. Pokiaľ ide o vyhovujúce výroky rozsudku (II., III.) a výrok, ktorým bola v prevyšujúcej časti žaloba zamietnutá (IV.), tiež súvisiaci výrok o trovách konania (VI.), tieto výroky rozsudku napadnuté neboli, preto neboli predmetom preskúmania v odvolacom konaní a ako také nadobudli právoplatnosť.

15. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolanie žalobkyne nebolo dôvodné, v dôsledku čoho nárok na náhradu trov odvolacieho konania patrí žalovanému v súlade so zásadou úspechu v sporovom konaní.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).